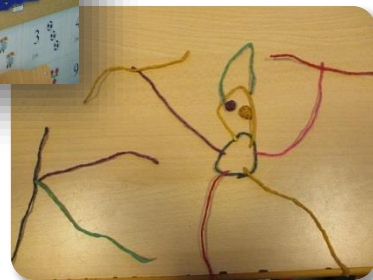

Skólanámskrá Jötunheima

LEIKUR - VINÁTTA - SKÖPUN - GLEÐI

Efnisyfirlit

Inngangur.....	2
Kjörorð Jötunheima	3
Námsumhverfi	4
Leikur og nám.....	5
Lýðræði og jafnrétti í leikskólastarfi.....	6
Læsi og samskipti	7
Læsisstefna leikskólans Jötunheima	8
Heilbrigði og vellíðan	10
Sjálfbærni og vísindi	11
Sköpun og menning	12
Mat á námi og velferð barna	14
Fjölskyldan og leikskólinn.....	14
Tengsl skólastiga	15
Mat á leikskólastarfi.....	16
Starfsmannastefna.....	17
Hagnýtar upplýsingar.....	18
Almennar upplýsingar.....	18
Heimildaskrá.....	18

Inngangur

Skólastarf Jötunheima byggir á lögum um leikskóla nr. 90/2008 með breytingum sem tóku gildi 8. apríl 2009 og Aðalnámskrá leikskóla frá 2011. Aðalnámskráin er stefnumótandi leiðarvísir um starf leikskóla og hver skóli markar sér sína leið að markmiðum hennar með gerð skólanámskrár.

Meginmarkmið með uppeldi og kennslu í leikskóla eru:

- að fylgjast með og efla alhliða þroska barna í náinni samvinnu við foreldra,
 - að veita skipulega málörvun og stuðla að eðlilegri færni í íslensku,
 - að hlúa að börnum andlega, vitsmunalega og líkamlega í samræmi við þarfir hvers og eins svo að börnin fái notið bernsku sinnar,
 - að stuðla að vísýni barna og efla siðferðisvitund þeirra,
 - að leggja grundvöll að því að börn verði sjálfstæðir, virkir og ábyrgir þátttakendur í lýðræðisþjóðfélagi sem er í örri og sífældri þróun,
 - að rækta hæfileika barna til tjáningar og sköpunar í þeim tilgangi m.a. að styrkja sjálfmynd þeirra, heilbrigðisvitund, öryggi og hæfni til mannlegra samskipta.
- (Lög um leikskóla 2008, 2. gr.)

Á grundvelli þess sem kveðið er á um í lögum um hlutverk leikskóla og áherslum í aðalnámskrá hafa verið skilgreindir grunnþættir í menntun sem eiga að vera leiðarljós í almennri menntun og uppeldi í skólakerfinu:

- læsi í víðum skilningi,
 - sjálfbærni,
 - heilbrigði og velferð,
 - lýðræði og mannréttindi,
 - jafnrétti,
 - sköpun.
- (Aðalnámskrá leikskóla 2011, 22)

Kjörorð Jötunheima

Leikur – vinátta – sköpun - gleði

Daglegt líf í Jötunheimum snýst um leik, verkefni og samskipti sem gefa börnum tækifæri til að læra á eigin forsendum og þróa með sér vináttu, skapandi hugsun og gleði.

Í leikskólanum viljum við að börn læri að:

- ✚ bera virðingu fyrir sjálfum sér, öðru fólki, umhverfi sínu og öllum lifandi verum,
- ✚ vera skapandi einstaklingar sem blómstra í samfélagi við aðra,
 - ✚ öðlist læsi í víðum skilningi,
 - ✚ njóta hreyfingar úti og inni og neyta hollrar fæðu,
 - ✚ leika sér með efnivið sem er skapandi og fræðandi,
 - ✚ læra í gegnum leikinn,
 - ✚ styrkja vináttuböndin.

Hlutverk starfsfólks er að:

- ✚ stuðla að góðri samvinnu við foreldra,
- ✚ kenna börnum lýðræðisleg vinnubrögð,
- ✚ vera tilbúið að mæta hverjum einstaklingi þar sem hann er staddur,
 - ✚ bjóða upp á fjölbreyttan efnivið til skapandi starfs,
 - ✚ stuðla að vellíðan barna í leikskólanum,
 - ✚ efla félagsfærni og sjálfstæði barna,
 - ✚ búa börnum kærleiksríkt umhverfi í leikskólanum.

Námsumhverfi

Leikskólinn Jötunheimar tók til starfa í september 2008 með sameiningu leikskólanna Gláðheima og Ásheima í nýju 980 fm. húsnæði. Húsnæði og búnaður leikskólans er sniðinn að þörfum barna og starfsfólks og því starfi sem þar fer fram.

Leikskólinn er 6 deilda, þrjár deildir yngri barna og þrjár deildir eldri barna. Deildum og öðrum vistarverum voru gefin nöfn gamalla húsa í sveitarfélaginu Árborg.

Innan dyra hefur hver deild þrjár stofur og geymslu til umráða og þar er öllu komið fyrir þannig að börnin hafi gott aðgengi að leikföngum og leikefniði. Húsgögn eru í lágmarki og ekki látin taka of mikið rými svo gott pláss er til leikja á gólfi. Stór salur er í húsinu og skiptist notkun hans milli deilda. Þar fer fram skipulögð hreyfing og er hann einnig notaður fyrir ýmsar upptökur.

Efniviður til leikja er fjölbreyttur og samanstendur af leikföngum og endurnýtanlegu efni sem hægt er að umbreyta í það sem hugmyndir barna og starfsfólks gefa kost á hverju sinni. Lóð leikskólans er stór og býður upp á marga möguleika í leik og starfi.

Umhverfi leikskólans er einnig fjölbreytilegt. Göngustígar eru um allt hverfið, einnig eru þar tveir leikvellir. Einnig er ræktaður skógur í næsta nágrenni þar sem hægt er að ganga um, fara í leiki, skoða náttúruna og læra um gróður og dýr.

Leikurinn á vísdom veit.

Leikur og nám

Leikurinn er hornsteinn leikskólastarfsins og mikilvægasta náms- og þroskaleið barna. Sjálfsprottinn leikur er hið eðlilega tjáningarform barns. Hann er æðstur allra leikja og gleðigjafi. Til þess að glæða leikinn lífi þarf barnið að búa að fjölbreyttri upplifun úr náttúru, umhverfi og samskiptum. Af þeirri reynslu skapast þekking, athafnir, leikni og nýjar tilfinningar. Í leiknum læra börn að umgangast hvert annað af virðingu og fá bæði notið hvíldar og útrásar.

Leikurinn er kennsluaðferð kennarans. Með því að virða leikinn, skoða hann, þekkja og vera þátttakandi í honum fær kennari góða mynd af getu og þroska hvers barns, stöðu þess í barnahópnum og samskiptum barnanna. Reynsla og þekking kennara gerir honum kleift að lesa tilfinningar og líðan barns með því að fylgjast með leik þess.

Hlutverk kennara er að hlúa vel að samskiptum allra. Kennarar eru meðvitaðir um gildi leiksins og mikilvægi þess að vera til staðar ef á þarf að halda, til að styðja leikinn eða grípa inn í ef þörf krefur.

Í Jötunheimum miðast allt starf leikskólans við leikinn og mikilvægi hans. Samfelldur tími fyrir leik er mikilvægur og dagskipulag miðast við það.

Markmið:

- að börn læri í gegnum leik,
- að börn hafi jöfn tækifæri til þátttöku í leik,
- að ímyndunarafl og sköpunargleði fái notið sín,
- að börn læri og tileinki sér reglur,
- starfsfólk þarf að vera læst á barnahópin,
- að efla samskipti og tilfinningatengsl.

Leiðir:

- starfsfólk er til staðar og styður börn í leik,
- leiknum er gefið nægilegt rými og tími og boðið er upp á fjölbreyttan efnivið,
- börnum er kennt að virða leikinn og sýna sveigjanleika,
- börnum er leiðbeint og þeim lögð til orð sem auðvelda lausnir í samskiptum,
- tekið er mið af þörfum hvers einstaklings á hans eigin forsendum.

Leikur er nám og nám er leikur.

Lýðræði og jafnrétti í leikskólastarfi

Forsenda lýðræðis er samábyrgð og þátttaka einstaklinga sem gerir þá færa um að móta samfélag sitt og hafa áhrif. Lýðræði og jafnrétti eiga að vera hluti af öllu námi. Leikskólinn er fyrir börn með ólíkar þarfir og getu. Taka þarf tillit til mismunandi þroska og reynslu einstaklinga og hvert barn þarf viðfangsefni við sitt hæfi svo það geti notið sín á eigin forsendum. Börn með fötlun eða frávik í þroska fá sérkennslu samkvæmt reglum sem sveitarfélagið setur þar um. Börnin skulu upplifa sig sem hluta af samfélagi þar sem réttlæti og virðing einkenna samskipti.

Markmið:

- að börn beri virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum,
- að börn geti tjáð sig og skoðanir sínar og virt skoðanir annarra,
- að efla vináttu,
- að börn öðlist sjálfstæði í hugsun og vinnubrögðum,
- að allir hafi jafnan rétt – óháð kyni, kynþætti og fötlunum,
- að samskipti einkennist af virðingu, kurteisi, sjálfstæði og samábyrgð,
- að börn læri að sýna umhyggju, kærleika og samkennd,
- að stuðlað sé að góðri samvinnu milli starfsfólks, foreldra og nemenda.

Leiðir:

- samskipti eru kennd í gegnum leik og daglegar athafnir,
- börn læra lög og hlusta á sögur sem fjalla um vináttu og vinsemd og mikilvægi þeirra,
- börn eru hvött til að prófa sig áfram í öllu daglegu starfi og athöfnum,
- starfsfólk hlustar á barnið og leyfir því að tjá skoðanir sínar og tilfinningar,
- starfsfólkið sýnir umhyggju, kurteisi og vináttu og er þannig góð fyrirmynd,
- starfsfólk og foreldrar hafa virkt samstarf.

Sköpum börnum tækifæri til að takast á við verkefni sem hæfa hverjum og einum.

Læsi og samskipti

„Læsi felur í sér þekkingu, leikni og hæfni til að lesa í umhverfi sitt og tjá upplifun sína, tilfinningar og skoðanir á fjölbreyttan hátt.“ (Aðalnámskrá leikskóla 2012:42). Málrækt og málörvun eru grundvallarþættir í starfi leikskólans og fléttast inn í allt starf og leik barnsins. Í gegnum leikinn sprettur fram ný þekking og skilningur og barnið öðlast ótal tækifæri til tjáskipta og málörvunar sem leggur grunn að máltilfinningu þess.

Markmið:

- að börn læri samskipti og læsi í gegnum leikinn,
- að börn læri að lesa í tilfinningar sínar og annarra,
- að efla málþroska og málskilning barna,
- að stuðla að jákvæðu og örvandi málumhverfi,
- að ýta undir jákvæða tjáningu og sköpun.
- börn læra að lesa og þekkja umhverfi sitt

Leiðir:

- börnum er kennt að setja sig í spor annarra,
- rætt er um tilfinningar og líðan,
- börn eru hvött til að spyrja, segja frá og hlusta með athygli,
- starfsfólk vandar málfar sitt og er þannig góð fyrirmynd,
- daglegar sögustundir og umræður um efni bóka,
- Hljóm-2, TRAS, AEPS og fleira,
- gott aðgengi að bókum,
- börn eru hvött til að semja sögur,
- leikir með rím og atkvæði,
- börn læra þulur, vísur og kvæði,
- söngstundir með fjölbreyttu lagavali,
- tákni með tali er notað til að styðja við málþroska barna,
- málörvun er tengd við allt starf leikskólans,
- nöfn barna og annað ritmál eru höfð sýnileg, t.d. á hölfum þeirra, skúffum og myndum,
- gott aðgengi að skriffærum og öðrum efnivið.

Einstaklingur með jákvæða sjálfsmynd er umburðarlyndari og skilningsríkari á tilverurétt annarra skoðana en hans eigin.

Læsisstefna leikskólans Jötunheima

Leikskólinn leggur áherslu á læsi í víðum skilningi. Það er gert með því að efla:

Þáttur	Aðgerð	Hvar/hvernig	Hver
<p>Hljóðkerfisvitund Skilgreining: Með hljóðkerfisvitund er átt við þann hæfileika að geta hugsað og talað um hljóðkerfi málsins, að skilja að í orðum eru hljóð. Bein tengsl eru milli hljóðkerfisvitundar og lestrar. Þættir í hljóðkerfisvitund eru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rím. ✓ Sundurgreining setninga í orð. ✓ Sundurgreining orða í hljóð. ✓ Hljóðgreining fyrsta og síðasta hljóð í orði. ✓ Samsetning og sundurtekning orða. ✓ Hljóðtenging. ✓ Stafir og hljóð. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Málörvunar- og Lubbastund: Fámenn stund þar sem farið er yfir þætti hljóðkerfisvitundar og málhljóðin með aðstoð Lubba. ✓ Grípa tækifærin í skipulögðu og óskipulögðu starfi: æfa þætti hljóðkerfisvitunar. ✓ Hvetjandi námsumhverfi fyrir börnin. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Markviss málörvun. ✓ Lubbastund/lubbasöngstund einu sinni í viku á hverri deild. ✓ Grípa tækifærin á hverjum degi í öllum stundum dagsins. ✓ Í leikskólanum er fjölbreytt starf þar sem hljóðkerfisvitund er þjálfuð í skipulögðu starfi, leik og útivist. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Deildarstjóri. ✓ Allt starfsfólk leikskólans. ✓ Nýta styrkleika alls starfsfólks í leikskólanum við allar aðstæður. ✓ Starfsfólk er meðvitað um starfið og tækifærin.
<p>Orðaforði</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Unnið með orðaforða í gegnum leik sem og allar daglegar athafnir. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Samverustund ✓ Lestrarstundir: Daglegur lestur. ✓ Söngstundir: Daglega. ✓ Lubbi: Einu sinni í viku. ✓ Hreyfing: Í salnum læra börnin ný orð sem tengjast hreyfingu, líkamanum og heilsu. ✓ Leikur: Leikurinn er besta námsleið barna. ✓ Útivist og gönguferðir: Farið er að lágmarki út einu sinni á dag og miðað er við að gönguferðir séu einu sinni í viku. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Deildarstjóri. ✓ Allt starfsfólk leikskólans. ✓ Allt starfsfólk leikskólans er meðvitað um að nota fallegt og rétt mál við börnin. Það grípur öll tækifæri sem gefast til að auka og efla orðaforða barnanna og hvetja þau til að nota orðin sín.
<p>Mál- og hlustunarskilningur</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mikilvægt að vinna daglega í markvissri málörvun sem eykur hlustunarskilning. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bókaormur. ✓ Orðaspjall. ✓ Orðaskjóða. ✓ Markviss málörvun. ✓ Lubbastundir. ✓ Spil. ✓ Lesstund. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Deildarstjóri. ✓ Allt starfsfólk leikskólans.

Páttur	Aðgerð	Hvar/hvernig	Hver
Tjáning og samskipti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Börnin tjá sig um það sem þeim liggur á hjarta í öllum aðstæðum. ✓ Ýta undir frásagnarhæfni barna og virka hlustun. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Alltaf og við allar aðstæður. ✓ Umræður eru í öllu daglegu starfi. Allir eru vakandi fyrir því að beita virkri hlustun og hlusta á öll börn. ✓ Starfsfólk er meðvitað um að vera góðar fyrirmyndir í samskiptum og tjáningu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Deildarstjóri. ✓ Allt starfsfólk deildarinnar. ✓ Allt starfsfólk leikskólans. ✓
Leikur með stafi og hljóð	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mikilvægt að börnin hafi góðan tíma fyrir frjálsan leik. ✓ Umhverfi þeirra er læsishvetjandi. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Myndrænt skipulag. ✓ Nöfn barna á skúffum og hólfum. ✓ Hljóð, myndir og stafir settir á veggi, húsgögn eða aðra hluti. ✓ Lestur, söngur, þulur og rím. ✓ Lubbastund og Lubbasöngstund. ✓ Markviss málörvun. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Deildarstjóri. ✓ Allt starfsfólk deildarinnar.
Samstarf heimilis og skóla	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kynningarfundir. ✓ Foreldraviðtöl. ✓ Dagleg foreldrasamskipti. ✓ Sýnileg viðfangsefni. ✓ Fréttir af starfinu okkar. ✓ Hvetja foreldra til lestrar á fræðsluefni. ✓ Orðaspjallið heim – Orðaskjóðan. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Foreldraviðtöl og kynningarfundir: Foreldrar eru fræddir um mikilvægi læsis. ✓ Dagleg samskipti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kennarar. ✓ Foreldrar.
Tvítyngd börn	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Útbúa verkferla. ✓ Skipulag skólastarfsins. ✓ Umhugað um góð samskipti milli starfsfólks deilda og foreldra – fordómaleysi. Huga að orðræðu innan leikskólans. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mikilvægt að barnið fái góða samverustund í lestri. Eitt og með hóp. ✓ Myndrænt dagskipulag á öllum deildum. ✓ TMT þar sem það á við. ✓ Markvisst skipulagt starf á öllum deildum. ✓ Útbúa spurningarlista fyrir foreldraviðtöl. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Deildarstjórar. ✓ Allt starfsfólk leikskólans.

Læsisstefna leikskólans Jötunheima var unnin sameiginlega í starfsmannahópnum þegar leikskólinn tók þátt í þróunarverkefninu Árangursríkt læsi í víðum skilningi.

Heilbrigði og vellíðan

Heilbrigði er andleg, félagsleg og líkamleg vellíðan. Heilbrigð samskipti einkennast af gagnkvæmri virðingu. Lykilatriði í hreyfiuppeldi barna er að þau læri í gegnum leik og þess vegna þarf góð hreyfistund að einkennast bæði af skipulögðum og frjálsum leik.

Í Jötunheimum er lögð áhersla á markvissa alhliða hreyfingu. Hreyfing er mikilvæg jafnt úti sem inni og börnin hafa ríka þörf fyrir að hreyfa sig frjálst og óhindrað. Hreyfing leysir úr læðingi sköpunarkraft og framkallar gleði, vellíðan og sterka sjálfsmynd. Öll börn fara út einu sinni á dag. Eftir hádegismat fara sum börn í hvíld, eftir aldri og þörfum. Einnig er lögð áhersla á að matur sé unninn að mestu frá grunni.

Markmið:

- að efla líkamsvitund,
- að auka hreyfigleði og hreyfiþroska,
- að styrkja úthald, snerpu og þol og auka samhæfingu,
- að börn læri að þekkja muninn á spennu og slökun,
- að efla félagsþroska og samkennd,
- að börn fræðist um holla næringu,
- að börn læri persónulega umhirðu.

Leiðir:

- tekið er tillit til þarfa og getu hvers einstaklings,
- markvissar æfingar og leikir sem styrkja þrek og þor,
- hlustað er á tónlist í frjálssa leiknum, sem ýtir undir hreyfingu,
- hreyfileikir sem þjálfa ýmis stöðu- og rýmishugtök,
- slökun eftir hreyfistundir,
- útivera og skipulagðar gönguferðir,
- áhersla er lögð á fjölbreytt og hollt mataræði,
- almennt hreinlæti er kennt, meðal annars mikilvægi handþvottar.

Hreyfing er börnum eðlislæg.

Sjálfbærni og vísindi

Lífsafkoma mannsins, líf hans og heilsa, er háð náttúrunni og náttúruöflunum. Þekking á náttúrunni og fyrirbærum hennar er manningnum nauðsynleg til að geta skilað henni heilli til komandi kynslóða. Barnið þarf að kynna fjölbreytileika náttúrunnar og komast í lífandi tengsl við hana og njóta hennar, skoða og gera tilraunir. Starfsfólk ýtir undir áhuga og forvitni og leitar lausna sem leiða til vísindalegrar hugsunar. Í leikskólanum eru til ýmis tæki sem gera viðfangsefnið áþreifanlegra og hjálpa enn frekar við að rannsaka og skoða það sem við höfum í höndunum hverju sinni.

Lögð er áhersla á að nota umhverfisvænar hreinlætisvörur, skila mjólkurfernum og pappakössum í gáma og að endurnýta pappír og annan efnivið sem til fellur.

Markmið:

- að barnið þekki og virði náttúruna,
- að barnið þekki sitt nánasta umhverfi og fjölbreytileika þess,
- að barnið kynni endurvinnslu og endurnýtingu,
- að efla vísindalega og heimspekilega hugsun.
- að börn kynni veðrinu á öllum árstímum.

Leiðir:

- göngu- og vettvangsferðir eru nýttar til að kynna umhverfið,
- náttúrulegur efniviður er notaður í skapandi starfi,
- dagleg útivist í fjölbreyttu umhverfi,
- farið er eftir reglum um umgengni innan og utan leikskólalóðar,
- umræður um veðurfar og árstíðir,
- hljóð í umhverfinu eru könnuð,
- rannsóknir á lífríkinu, s.s. skordýrum og jurtum,
- myndvarpar eru nýttir til að gera tilraunir.

Unnt er að gera alla hluti áhugaverða með réttu hugarfari.

Sköpun og menning

Menning

Börn kynnast smám saman því samfélagi sem þau lifa í. Leikskólastarf á hverjum stað mótast af þeim skilyrðum. Mikilvægt er að öll börn kynnist eigin menningu og siðum en jafnframt menningu og siðum annarra þjóða.

Markmið:

- að börn kynnist nánasta umhverfi sínu,
- að börn kynnist menningu og listum,
- að börn kynnist atvinnulífinu,
- að börn kynnist og taki þátt í hátíðum og hefðum í samfélaginu og leikskólanum,
- að börn kynnist öðrum menningarheimum og siðum annarra þjóða.

Leiðir:

- göngu- og vettvangsferðir,
- myndlistarsýning í lok vetrar,
- heimsóknir í bókasafnið,
- þátttaka í Vor í Árborg,
- samstarf við tónlistarskóla þar sem nemendur koma í heimsókn með hljóðfæri,
- vinnustaðaheimsóknir,
- haldið er í hefðir tengdar íslenskri menningu,
- haldið er upp á afmæli barna,
- útskriftarferð 6 ára barna er farin á vorin,
- útskrift elstu barna fer fram við hátíðlega athöfn,
- vorhátíð fyrir börn og fjölskyldur þeirra,
- skemmtanir þar sem börn æfa stutt atriði og bjóða foreldrum sínum á sýningu,
- gleðivika í október,
- tvinnu saman við íslenska viðburði siði og menningu annarra menningarheima.

Börn hafa hundrað mál en frá þeim eru tekin níutíu og níu.

(Loris Malaguzzi)

Sköpun

Skapandi starf fléttast inn í alla námsþætti leikskólans. Lögð er áhersla á sköpunarferlið sjálft en ekki afraksturinn og að börnin noti sitt eigið hugmyndaflug og skapi á eigin forsendum. Þau hafa meira val um viðfangsefni eftir því sem þau eldast. Sköpun er mikilvæg fyrir undirstöðufærni í lestri, skrift og töluðu máli og má þar meðal annars nefna takt og hrynjanda.

Markmið:

- að börn geti tjáð tilfinningar sínar og upplifanir í gegnum sköpun,
- að börn njóti listar í hvaða formi sem er,
- að börn séu virk sem skapandi einstaklingar,
- að börn fái tækifæri til að sýna getu sína í verki og styrkja með því sjálfsmyndina,
- að efla samstarfsvilja, samstarfshæfni og félagsþroska barna.
- að efla líkamlega og listræna skynjun barna,
- að þroska tilfinningar og vitsmuni barna.

Leiðir:

- starfsfólkið hefur trú á hæfni barnsins til skapandi starfs og ber virðingu fyrir vinnu þess,
- áhugi og eðlislæg forvitni barna um viðfangsefni eru nýtt,
- að skapa gott, afslappað andrúmsloft,
- börn kynnast fjölbreyttum efniviði og vinnuaðferðum í sköpun,
- börn tengja saman ólík form sköpunar og koma upplifun sinni á framfæri,
- mismunandi efniviður er notaður, bæði inni og úti,
- börn fá að vinna bæði ein og í hópi.

Ef augað sér vel vinnur höndin vel.

Mat á námi og velferð barna

Þegar barn hefur dvöl í Jötunheimum koma foreldrar í viðtal við deildarstjóra þar sem skipst er á upplýsingum um barnið og starfsemi leikskólans. Foreldrar gera grein fyrir stöðu barnsins og deildarstjóri upplýsir foreldra um markmið og leiðir í leikskólastarfinu.

Deildarstjóri, ásamt öðru starfsfólki, fylgist með þroska, getu, áhuga og samskiptum barnsins og skráir hjá sér upplýsingar. Þær eru ætíð trúnaðarmál. Ef eitthvað gefur tilefni til að hafa áhyggjur af þroska og getu barnsins leitar deildarstjóri til sérkennslustjóra sem veitir honum leiðbeiningar um hvað skal gera. Ef talin er þörf á meiri aðstoð er ávallt leitað til foreldra sem þurfa að gefa skriflegt leyfi fyrir vísun barns til sérfræðinga. Tekið er tillit til mismunandi getu og áhuga einstaklinga og er matið því einstaklingsmiðað.

Leikskólinn notar fjölbreyttar aðferðir við að safna og skrá upplýsingar um þroska og nám barnanna.

- Skimunarlistinn TRAS er notaður fyrir alla nemendur,
- Greiningartækið Hljóm-2 er notað til að kanna hljóðkerfisvitund barna í elsta árgangi skólans,
- teknar eru myndir af daglegu starfi,
- teikningum barna er safnað í möppur,
- börn eiga sína eigin möppu þar sem safnað er ljósmyndum, myndverkum og frásögnum þeirra,
- myndbandsupptökur eru notaðar til að skoða samskipti,
- börn meta skólastarfið með ýmsum hætti,
- samræmt form er notað í foreldraviðtölum,
- Íslenski þroskalistinn, AEPS og Smábarnalistinn eru notaðir til að kanna getu barns þegar grunur vaknar um þroska- eða hegðunarfrávik,
- Orðaskil er notað til að kanna orðaforða og orðanotkun yngri barna ef grunur vaknar um seinkaðan málþroska,
- einstaklingsnámskrá er gerð fyrir börn þegar á þarf að halda.

Fjölskyldan og leikskólinn

Leikskólinn er fyrsta skólastigið og annast kennslu barna á leikskólaaldri. Foreldrar bera meginábyrgð á uppeldi barna sinna. Leikskólinn er viðbót og stuðningur við uppeldi þeirra en kemur ekki í stað þess. Mikilvægt er að samskipti og samstarf foreldra og starfsfólks leikskólans byggist á gagnkvæmu trausti.

Í Jötunheimum er lögð áhersla á jákvæð samskipti við fjölskyldur barnanna og eru aðstandendur hvattir til þátttöku í viðburðum á vegum leikskólans. Dagleg samskipti eru undirstaða foreldrasamstarfs og mikilvægt er að tengjast barni og foreldrum með því að heilsa barni með nafni og bjóða góðan dag. Áhersla er lögð á að tengja starfið í leikskólanum við umhverfi barnsins utan hans.

Markmið:

- að rækta samskipti og samvinnu leikskóla og heimila,
- að veita foreldrum upplýsingar um starfsemi leikskólans,
- að stuðla að þátttöku foreldra í starfi leikskólans.

Formlegt samstarf:

- foreldraviðtal við upphaf leikskóladvalar,
- kynningarfundur með nýjum foreldrum,
- árleg foreldraviðtöl,
- kynningarfundur að hausti þar sem farið er yfir vetrarstarfið,
- tölvusamskipti,
- veggtafla þar sem skráðar eru upplýsingar um starf dagsins,
- fréttabréf,
- foreldra – og afa- og ömmukaffi,
- vorhátíð,
- myndlistarsýning,
- skemmtanir fyrir foreldra,
- foreldrafélag,
- foreldraráð,
- heimasíða leikskólans: <http://jotunheimar.arborg.is/>

Óformleg samskipti:

- dagleg samskipti starfsfólks og foreldra,
- starfsfólk býður góðan dag og kveður í lok dags,
- starfsfólk heilsar barni með nafni,
- skráning úr hópastarfi og leik barnsins sem foreldrar hafa aðgang að,
- börn gera hús með myndum af foreldrum og nánustu ættingjum sem eru á deild barnsins,
- stjórn foreldrafélags er skipuð 6 foreldrum sem skipta með sér verkum. Heimasíða foreldrafélagsins er: <http://sites.google.com/site/ffjotunheima/>
- í foreldraráði sitja þrjú foreldrar og funda reglulega með stjórnendum leikskólans.

Það dýrmætasta sem við gefum börnunum okkar er tími.

Tengsl skólastiga

Samstarf leik- og grunnskóla í Árborg byggist á tveggja daga heimsóknnum elstu barnanna í apríl. Skólaheimsóknirnar fara fram eftir að almennum kennsludegi grunnskólans lýkur.

Markmiðið með heimsóknunum er að kynna grunnskólann fyrir börnunum. Þau fá að skoða skólann og taka þátt í ýmsum verkefnum undir stjórn grunnskólakennara. Undirbúningur er í höndum kennara yngstu barnanna í grunnskólunum og deildarstjóra elstu barnanna í leikskólanum. Óformlegar heimsóknir eru í boði á skólatíma þar sem börn fá að koma inn í bekk og skoða skólavistun. Á hverju hausti koma nemendur í fyrsta bekk í tvær heimsóknir í leikskólann. Skilafundur er haldinn á hverju vori þar sem sitja fulltrúar beggja skólastiga.

Mat á leikskólastarfi

Í 18. gr. laga um leikskóla nr. 90/2008 er kveðið á um að hver leikskóli skuli meta með kerfisbundnum hætti árangur og gæði skólastarfs. Í 19.gr. laganna segir að sveitarfélögin eigi síðan að fylgja innra matinu eftir þannig að það leiði til umbóta í skólastarfi. Tilgangur með mati er að afla vitneskju um árangur skólastarfsins og hvernig einstaklingnum og hópum gengur að ná settum markmiðum. Skólar skulu síðan gera grein fyrir viðmiðum námsmats í skólanámskrá þannig að nemendum, foreldrum og öllu starfsfólki skóla sé ljóst hvaða kröfur eru gerðar og hvernig skólinn hyggst meta hvernig þær eru uppfylltar. Þannig aukum við gæði skólastarfsins og stuðlum að umbótum, tryggjum réttindi barna og þau fái þá þjónustu sem þau eiga rétt á samkvæmt lögum.

Mat á leikskólastarfi er með ýmsum hætti og skiptist í innra og ytra mat. Þar sem skólastarf er umfangsmikið þá hefur leikskólinn gert matsáætlun (sjá starfsáætlun leikskólans) til fimm ára.

Innra matinu er ætlað að veita aðilum skólasamfélagsins og fræðsluyfirvöldum upplýsingar um skólastarfið, árangur þess og þróun. Innra mat fer fram daglega þar sem starfsfólk er sífellt að velta fyrir sér leiðum og aðferðum sem gagnast best í skólastarfinu. Deildarstjórafundir, deildarfundir og skipulagsdagar eru vettvangur starfsfólks til að gera mat og áætlanir.

Ytra mat er unnið á vegum sveitarfélagsins, mennta- og menningarmálaráðuneytinu eða annarra aðila. Í Árborg er miðað við að spurningalistar séu sendir til foreldra annað hvert ár þar sem þeir eru beðnir um að leggja mat á starfið. Þegar ytra mat er gert af mennta- og menningarmálaráðuneytinu þá byggir það á fjölbreyttum gögnum. Þar má meðal annars nefna niðurstöður úr innra mati sem og öðrum skriflegum gögnum frá skólum, heimsóknum í skóla og viðtölum.

Skapandi hugsun leitar hins fagra

Starfsmannastefna

Leikskólastjóri og það starfsfólk er annast uppeldi og menntun barna skal hafa menntun leikskólakennara samkvæmt lögum um menntun og ráðningu kennara í leikskóla nr. 87/2008. Starfsmannastefna Jötunheima tekur mið af starfsmannastefnu sveitarfélagsins en byggir einnig á lykilhugtökum í mannlegum samskiptum. Litið er á starfsfólk sem dýrmætan mannauð og mikilvægt er að hver einstaklingur fái að nýta fjölbreytta hæfni sína.

Starfsmannastefnu Árborgar má finna hér:

<http://www.arborg.is/stjornsysla/stefnur/starfsmannastefna/>

Þetta viljum við að einkenni starfið og samskiptin í Jötunheimum:

- góð samvinna, jákvæðni, samstarfsvilji, samstaða og góður andi í starfsmannahópnum,
- fagleg vinnubrögð og þróun,
- gleði, ánægja og léttleiki,
- virðing og traust,
- hreinskilni, heiðarleiki og tillitssemi,
- umburðarlyndi, hjálpssemi og viðurkenning,
- hlustun, velvilji og vinátta,
- gott skipulag, kraftur og dugur,
- að ólík viðhorf séu virt og fái notið sín,
- að vel sé tekið á móti börnum og foreldrum.

**Börn eru gullnáma,
það er hlutverk hinna fullorðnu að fá gullið til að glóa.**

(Loris Malaquzzi)

Hagnýtar upplýsingar

Nafn: Leikskólinn Jötunheimar
Heimilisfang: Norðurhólar 3
Póstnúmer: 800 Selfoss
Símanúmer: 480-6370
Leikskólastjóri: 480-6372
Aðstoðarleikskólastjóri: 480-6373
Aðalból: 480-6384
Fagurgerði: 480-6381
Fossmúli: 480-6386
Merkiland: 480-6385
Sólbakki: 480-6383
Sunnuhvoll: 480-6382

Almennar upplýsingar

Leikskólinn er opinn frá kl. 7.45 – 17.
Dvalargjald er greitt með heimsendum gíróseðlum og greiðist fyrir 20. hvers mánaðar.
Foreldrum ber að virða þann dvalartíma sem þeir greiða fyrir.
Uppsagnarfrestur er einn mánuður og miðast við mánaðamót.
Fjarvistir skulu tilkynntar deildarstjóra eða öðru starfsfólki.
Leikskólinn er lokaður í fimm vikur á ári vegna sumarleyfa.
Heimasíða leikskólans er <http://jotunheimar.arborg.is/> og þar er hægt að finna allar nánari upplýsingar um starfið í Jötunheimum.

Heimildaskrá

Aðalnámskrá leikskóla 2011. (2012) Reykjavík: Mennta- og menningarmálaráðuneyti
Lög um leikskóla, nr. 90/2008.
Lög um menntun og ráðningu kennara og skólastjórnaenda við leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla, nr. 87/2008.